



## Кўклам нафаси Ернинг қони ва жони

Карши туманидаги "Нукробод" фермер хўжалиги раиси Рустам Жўраев негадир ерга минерал ўйтларни кам ишлатига харакат килиди. Сабабини сўнгиз, лөв этиб "ёнади".

-Ерга химикат бераверib банин килиб кўйдик-ку Норма, меъёр унтилди! Тонналар кетидан кувиб, ҳадеб ўйт сола-вердик, соловердик. Оқибати нима бўлишини ўлаладик. Энди жабрина ўзимиз кўралимиш. Ерлар касал. Уни даволамасак, ўзимизниям, наслимизниям касал килиди. Ернинг қони, жони, малҳами - маҳаллий ўйт. Ҳам экологик тоза, ҳам арzon.

Рустам Жўраев ҳак. Найнинки минерал ўйт ерни заҳарлайди, балик структурасини бузади, макро ва микролементлар хусусиятларини ўзгартириб юборади. Шу боис фермер Жўраев ёрларга бериладиган минерал ўйт миқдорини 40 фойзга кискартириша мувоффак бўлди. Бунинг учун у 40 буш корамол парваришлаб, ҳам сут ишлаб чиқармоқда, ҳам маҳаллий ўйт заҳарларни тўплаб, ерини бойитмоқда.

Унинг 40 гектарлик кўм-кўк галлазорига бокиб, кўз тўймайди. 30 гектар ер эса элакдан ўтганек майин ва текис қилиниб, чигига экишга хозирланмоқда. Асосий ўтибор маҳаллий ўйт жамғариша каратиди ва хозирга кадар 500 тонна гўнг тайёрланди. Жўраевнинг айтишича, йилдан-йилга гўнг жамғариша кўпайтирилиб, минерал ўйт сотиб олиш кискариб ўтди.

Дарҳақиат, Кашкадарёда Рустам Жўраевдек ер кадрини биладиган фермерлар сафи кенгайиб бормоқда. Шу боис хозирга кадар воҳада минерал ўйтлар ўрнина коплаш учун 2 миллион 94 минг тоннадан зиёд маҳаллий ўйт ва компост тайёрланди. Шунинг 794,5 минг тоннasi да махсулотлари корхоналари, 271,4 минг тоннasi пахта тоzалаш АЖ, 696,9 минг тоннasi фермер хўжаликлири хиссасига тўғри келмоди. Умуман олганда, вилоятда бу йил 3,7 миллион тонна маҳаллий ўйт ва компост тайёрлашга харатак килиномада.

Бошқача айтиганда, ер таркибини тозалаши, сифати ва экологик соғф маҳсулот ётиширища маҳаллий ўйтлардан фойдаланишинг аҳамияти бекиёс. Буни кашкадарёлик деҳонлар яхши биладилар.

**Фахридин БОЗОРОВ,  
"Кишлек хаёти" мухбири.**

## Гулхуморнинг нияти

-2006 йил ҳосили 59 гектар майдонга бүгдой экканмиз, - дейди Гулхумор Тогаева. - Пахта ётишириладиган 95 гектар ернинг ҳаммасига шудгорлашдан аввал маҳаллий ва минерал ўйт солинган, 71 гектарнинг пуштаси олини.

Гулхумор ўзи олий маълумотли мираб. Учурон туманидаги обик "Хўжурон" фермер хўжалигида анча йиллар соҳаси бўйича ишлади. Бора-бора ширкат хўжалиги, давлат хўжалиги тарбияни таълимига бўйича ишлади. Хосилдорлик, даромад йил сайнин бўйича бормоқда.

Хозир мулкдор тасарруфидаги ер 167 гектара етди. Ети нафар тракторчиси бор, 16 иши суб тарапади. Хосилдорлик, даромад йил сайнин бўйича бормоқда.

Лизинг шартномаси - кони фойда, хозиргача шу туфайли ута тракторли, битта тирикамли бўлуди. - дейди фермер.

Айни кунларда Г.Тогаева янги реха билан банд: у сунни кайта ишлаш цехи очмоқчи.

**Рустам УММАТОВ,  
"Кишлек хаёти" мухбири.**

## Мулкдорликка мўносиб

Пастдарғом туманида иктисодий жиҳатдан ноҳор, паст рентабелли, пахта ва фалла ётиширучи 14 та ширкат хўжалигига тэндер бўлиб ўтди. Куйида Собир Рахимов номли ва "Хонкорб" ширкат хўжаликлирида ўтказилган тэндер ҳакида ҳикоя килалими.

-Собир Рахимов номли ширкат хўжалиги тугатилиб, жами 556,6 гектар (шундан 467,4 гектари сувли) ер 14 та асосий, 2 та қўшимча лойихалар бўйича тендерга кўйлиб, унда 41 нафар дэвъогар иштирок эти, - дейди тендер комиссияси раиси, туман иктисодий таъминот булими бошлиғи Раҳматилло Кўмаков. - Ҳар бир лойиха бўйича 3-4 иши дэвъогарлик килган бу тендерда адолат тамоилиларига амал килинди. Масалан, 8-йолиха бўйича кишлек хўжалиги ишарида суюги котган Маърифат Муродова, фермер Рабим Ҳамроев, шаҳисбони Нажмиддин Турсуновлар иштирок этишди. Голиблик 62 балл тўплаган Маврифат Муродовага насиб эти. У 59,3 гектар ер майдонига ётди.

4-йолиха бўйича 40,7 гектар ер майдони тендерга кўйлиб, унда шу ширкат хўжалигига ижарачи бўлган Исоиддин Эшкуватов, савдо ходимлари Мехридин Орипов ва Фоиф Ориповлар беллашадилар. Комиссия хуласасига кўра, ширкат аъзоси Исоиддин Эшкуватов голиб, деб топилиб, фермер бўлди. Дехжоннинг тендерда голиб бўлиши, албатта, бу ишдаги хололидан далолат.

Хажонли танлов 1-йолиха бўйича 38,6 гектар ер майдонига эгалги иштиёқида бўлганлар - Мисридин Отамуродов, Озодбек Йўтичев, Умиджон Ўрковолар ўтрасида бўлиб ўтди. Негаки, бу учала дэвъогар ҳам шу ширкатнинг аъзолари. Барча саволларга аниқ-лўнда жавоб берган, ширкатадалигида ишчанлик фазилатлари билан таниланган Мисридин Отамуродовнинг голиб, деб топилиши кўчлиника маъкул келди.

Шундай килиб, барча 13 та лойиха бўйича голиблар анилиниб, ҳозирда улар далага маҳаллий ўйт чиқариш, ариқ-зовувларни тозалаш ишлари билан банд.

"Хонкорб" ширкатини кайта ташкил этиш бўйича ўтказилган тендерда 112 иши иштирок эти.

-Шу ширкатда ижарачи бўлиб ишлаганимда, кўп йиллар ишаки кутириб, тутурган килган эдим. Ана шу тутурни фермерликса олиш бўйича мен билан 33-йолиха Фарҳод Бобоев ва Озод Ҳамроевлар ҳам иштирок этишиди. Голиблик менга насиб килди. Икки талаборга ана шу янги фермер хўжалиги аъзоси бўлиши, ишсиз колишишади, - дейди Олим Мухторов.

-Ҳар бир лойиха бўйича ўтказилган тендерда жамоатчилик кенгаши азолалари ҳам фоайллик кўрсатишди. Тендер адолатли ўтди, - дейди кенгаш аъзоси Ҳаҳонгир Очилов.

Пастдарғомда ҳам дехкончиликда суюги котган, кўзи пишган одамлар ерни эгаллаётган айни мудод.

**Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,  
"Кишлек хаёти" мухбири.**

## Шакарнинг ози яхими?



Кейинги пайтда шакарнинг баҳоси кўтарилиб кетди. Мана, орадан бир-икки ой ўтибди-ямки, пастламаяпти. Бозорларимизда шакарнинг килограммни мингдан 1200 сўмгача. Кўпчиликни ўйлантираётган савол билан "Shakar-investent" Ўзбекистон-Австрия-Америка кўшима корхонаси раҳбари Фазлиддин Сирожиддиновга мурожаат килдик. Нега бундай бўлди?

-Бу хот нафакат республика измизда, балик будун дунёйа кузатилмоқда, - дейди у. - Келинг, тушунарли бўлиши учун бир бошдан айтак колай. Бизнинг кўшима корхонанимиз шакаркәмши хомашёсини кайта ишлашга мослашган бўлиб, у хориждан келтирилади. Нью-Йорк биржасида бир тонна шакар хомашёсининг баҳоси 146,4 минг тонна шакарларни таънишлайдиган. Шунинг 794,5 минг тоннasi да махсулотлари корхоналари, 271,4 минг тоннasi пахта тоzалаш АЖ, 696,9 минг тоннasi фермер хўжаликлири хиссасига тўғри келмоди. Умуман олганда, вилоятда бу йил 3,7 миллион тонна маҳаллий ўйт ва компост тайёрлашга харатак килиномада.

Бошқача айтиганда, ер таркибини тозалаши, сифати ва экологик соғф маҳсулот ётиширища маҳаллий ўйтлардан фойдаланишинг аҳамияти бекиёс. Буни кашкадарёлик деҳонлар яхши биладилар.

**Фахридин БОЗОРОВ,  
"Кишлек хаёти" мухбири.**

Каршада, балки бўлини шакар кўпайтириб, макори келтирилади. Нью-Йорк биржасида бир тонна шакар хомашёсининг баҳоси 146,4 минг тонна шакарларни таънишлайдиган. Шунинг 794,5 минг тоннasi да махсулотлари корхоналари, 271,4 минг тоннasi пахта тоzалаш АЖ, 696,9 минг тоннasi фермер хўжаликлири хиссасига тўғри келмоди. Умуман олганда, вилоятда бу йил 3,7 миллион тонна маҳаллий ўйт ва компост тайёрлашга харатак килиномада.

Бошқача айтиганда, ер таркибини тозалаши, сифати ва экологик соғф маҳсулот ётиширища маҳаллий ўйтлардан фойдаланишинг аҳамияти бекиёс. Буни кашкадарёлик деҳонлар яхши биладилар.

Биринчи сабаб: Шакар экспорти бўйича дунёда иккичи ўрнда туруви Таиншада аввал курғоқчилик, сўнг сув тоғтишини каби таънишлайдиган. Шакар арзон бўлудими?

-Бу борада тугал фикрни айтиш

Бугуннинг гапи

Барсламоқда. Жаҳон бозорида ёқилги баҳоси эса ҳамон юқорилигина колмоқда.

Иккичи сабаб: Шакар экспорти бўйича дунёда иккичи ўрнда туруви Таиншада аввал курғоқчилик, сўнг сув тоғтишини каби таънишлайдиган. Шакар арзон бўлудими?

-Бу борада тугал фикрни айтиш

Хар ким вазиятни ўз карини билан шархлайди. Муҳими бу эмас, муҳими қандай вазият бўлмасин, ахолининг азизиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, чарчоқ, камкоҳликнинг олдини олади. Шунинг учун ҳам тибий меъбраларда кўрсатилган макори томонидан 147,9 минг тонна маҳсулот четдан келтирилган. Хуллас, озигина қимматлигини айтмагандан, бозорларимизда шакар сероб. Аслида кундаклик хәтимизни кандиз тасаввур килиш кийин. Чунки қандай маддаси асад тарағлигига барҳам беради, ёш болаларнинг шаклланишида алоҳида



